Zbiór procesów z 18 wieku

Cz. IV

Dziady

Jakoba Gieysztora

[illegible]

Z Biblioteki Jak. Kaz. Gieysztora

1. Wilno — Ryx.
2. Wigdorowicz. Wichert.
3. Katmanowicz Klaczko — Wigdorowicz.
4. — —
5. — —
6. Biskup Wileńs.
7. Żydy — Wichert.
8. — —
9. Wulfowicz — Radziwiłł.
10. Leybowicz — Menasowicz. Wigdorowicz.
11. W Bociance Star [illegible] — Walewski An.
12. Poniatowscy — Walewski.
13. Szydłowski — Mickewicz — Jasiński.
14. — —
15. Hausman — Piłtowski —
16. Potocki — Grodno.
17. Brzostowski Xaw — poddani Mosibrowscy.
18. Stankiewicz — Murzyński — Dedenko
19. Domański. Szpinki. Karmelici. Rudomina. Olszewko.
20. Alexandrowicz — Grodno.
21. ~~Aklokocko — Gnatowski~~ zob. 14633. III. t. V. Nr 13.
22. Murzyński — Ryż — Niemcewicz — Krasnodębski.
23. Tęgoborski —
24. Goszcze — Wilno.
25. — —
26. — —
27. — —
28. — Berez Kartuzi — Niemcewicz —
28a. — —
29. Stokliski Star — Minejko.
30. Minejko — Malinowski. Giepster — Pilecka.
31. — —
32. — —

33. Sokołowski — Wilno
34. — —
35 — Karmeliś — Giedroyć.
36 — Świrski. — Kowno.
37. Puciłowski — Kowno
38. Kurlewicki — Orzeszko.
39. Dowbiszyn Fran. — Orzeszko.
40 — Orzeszko
41. Piasecki — Czarnecki. Wołodźkowa. Wołodkiew[illegible]
42. Odyniec — Zahorski — Rynguład Dzieski.
43. Białopiotrowicz — Brygidki
44. Kozłowski — Wasilewski.
45 — —
46 Tołoczko — Kamedułi Wyżgier.
47. Wojnicki — Pieżarski. Tayler.
48. Pokl. Jgd. — Plater.
49. Przeździecki — Zasław.
50. Chrzewicz — Przeździecki — Marcinkiewicz.
51. Marcinkiewicz — Radziwiłł, Chreptowicz
Sapieha.
52 Sapieha — przeździecki.
53 — —
54. Matuszewicze — Gierkowski — Bobrownicki
55. Klemrele — Matuszewicze — Ciechowski.
56. Klemrele.

PRODUKT

Ze Strony WJPana Franciszka Muczyńskiego Miecznego Powiatu Grodzieńskiego.

Przeciwko: WJPaństwu Stanisławowi i Antoninie z Przybytkow Czyżom Stolnikowiczom Woiewodztwa Wileńskiego.

O przysądzenie Dzierżawy Antowiła W. Muczyńskiemu via Reinductionis. = O wyznaczenie Sądu Kommissarskiego na odgraniczenie od Dobr Ziemskich Antowila, i dalszych Sumieżnikow. = O ukaranie WW. Czyżow Penami Expulsyinemi i Kontrawencyinemi. = O nakazanie powrotu wybieranych Użytkow z Dzierżawy Antowila przez WW. Czyżow; i o nadgrodzenie Expensu Prawnego Złotych 2,500.

§.

Dwoiakiey Natury Dobra Antowil w Woiewodztwie Wileńskim nayduiące się, miały udzielnych nad sobą Possessorow; to iest: Dzierżawa Antowił Prawu Krolewskiemu i Dożywotniemu szafunkowi uległa, była utrzymywana za Przywileiami nadawczemi, Konsensowemi, Cessyami i Podaniami Dworzańskiemi. Drugi zaś Antowil Ziemski był dziedziczony za Prawami, Sukcessyinemi, i przedażnemi.

W. Muczynski okazuiąc tę oddzielność dwoch Antowiłow rożney Natury, przedsiębierze wyiaśnić usilność WW. Czyżow: iż oni pod Nazwiskiem Antowila Ziemskiego, chcą zagarnąć Dzierżawę Antowil, z ktorey do Skarbu Rzplitey podług Praw naznaczenia Intraty należą.

Jeszcze przed Unią Xięstwa Litewskiego, bo w R. 1554. że Wieś Antowil, czyli Hontowielk była Natury Dobr Krolewskich Dożywotnich, pewny przynosi się dowod z Inwentarza, czyli pomiary Ciwuńśtwa Wileńskiego, przez Jerzyka Zacharyaszewicza Dzierżawcę Żośleńskiego, w R. 1554. Decembra 4. Dnia, do Skarbu podaney, w R. zaś 1653. Junii 13. za potrzebowaniem Denhoffa Ciwuna Wileńskiego, przez Gabryela Kimbara Skarbnego Lit: Extraktem z Metryk Skarbowych wydaney, w ktorey przy opisaniu całego położenia Miastezzka Niemenczyna, i Gruntow do niego należących, taki co do Antowila iest wyraz na Karcie 8. i 9. »Zaȣścianki na tey stronie Wilii ku Miastu Wileńskiemu. Pola, Boru, »i Sianożęci, Gruntu podłego &c: ktore leżą końcem począwszy »od Gumien Mieyskich, i od Paszni J. K. Mci, i od Ziem Ruszu»kow &c: A potym przez Gościniec do Ziem *Poddanych J. K. Mci* »*Wirszupskich Sieła Hontowielk*, a bokiem drugim do Ziem Pana »Szymona Chorążego Niemenczyńskiego &c: tam w tym mieyscu »wymorgowano Włok 55. Morgow 14. A między tą Summą od »Granic *Poddanych J. K. Mci Wirszupskich*, iest Pola, ktorego »może być z kilka Włok, ktore ma być na Włoki rozegnano, »końcami ku Gościńcowi Wileńskiemu, a drugiemi końcami ku »Błotu Kobylemu. *Tam na tych Polach wyżey mianowanych Podda»ni J. K. Mci Wirszupscy Sioło Hontowielk posiali Zyto na Zimę*, »i tego R. Żyto pożęli, czego może być na dwie Włoce maią za»płacić &c: w teyże Summie wyżey mianowaney przy Gościńcu »Wileńskim, Sianożęci, ktorą zowią Rogistem, a w drugim miey»scu Wińczuniszki Sianożęci, od tych maią zapłacić Poddani J. K. »Mci Wirszupscy Hontowilk od Morgow 4. po groszy 12.

Z tego Inwentarza przed Uniowego pewne następować powinno przekonanie, że w owym czasie Wieś Antowil do Włości Wirszupskiey należąca była Krolewską, i graniczyła z Ciwuństwem Wileńskim, a poźniey taż Wieś Antowil, za udzielnemi będąc nadawana Przy-

wileiami stała się Dzierżwą, co z poniższego okaże się przełożenia; *a teraz widzieć pomieniony Ciwuństwa Wileńskiego Inwentarz.*

Ten Krolewski Dożywotni Antowil czyli Dzierżawa Antowile, gdy iuż za udzielnym chodziła Prawem, po zeyściu Asmana Majora była nadana Przywileiem Dożywotnim Janowi Michałowi Joduszkowi, przez takie Przywileiu słowa: = »Jakoż Ur: Janowi Michałowi »Joduszkowi nie chcąc deesse dobroczynością Naszą, umyśliliśmy »onemu Folwark Pustowszczyznę, alias Antowile nazwany na Go»ścińcu Niemenczyńskim w Wdztwie Wileńskim, w pewnych Gra»nicach leżący ze wszystkiemi do niego przynależnościami, post »fata Ur: Asmana Majora Naszego do Dyspozycyi Naszey przypa»dły jure advitalitatis z Łaski Naszey Krolewskiey dać i konfero»wać. Jakoż ninieyszym Listem Przywilem Naszym pomienione»mu Ur: Joduszkowi, daiemy i konferuiemy.

1685. pomieniony Przywiley, *Widzieć*: z Kopią Listu Podskarbińskiego do Dworzanina dla podania destynowanego.

Rzeczony Joduszko, będąc w Possessyi Dzierżawy Antowila otrzymał Konsens do Cedowania iey Janowi Konstantemu Koprowskiemu, ktoremu z mocy Konsensu wydał Cessyą w R.

1688. Dnia 1. Febr: tegoż R. i Miesiąca Dnia 15. przed Sądem Zadworn: Assessorskim w Grodnie expedyowanym przyznał. *Widzieć Cessyą w Extrakcie składaiącą się.*

Poźniey dostała się ta Dzierżawa Antowil za Przywileiem Dożywotnim Szyrwińskiemu, ktoremu także był wydany Konsens do Cedowania w R.

1713. Dnia 20. Stycznia *składaiący się teraz w Extrakcie z Metryk.*

W następnym czasie po śmierci Jana Dylewskiego Oboźnego Smoleńskiego, Dzierżawy Antowila Dożywotniego Possessora, nadana także Przywileiem Dożywotnim taż Dzierżawa Stanisławowi Niewiadomskiemu w R.

1752 dnia 26. Październiaka, o czym upewnia Oryginalny Przywiley z Extraktem i Widymusem z Xiąg Trybunalskich wyiętemi.

1752. Xbr: 23. List Krolewski do Podskarbiego Oryginalny z Extraktem.

1752. Xbr: 23. List Podskarbiego, do Dworzanina Skarbowego Dominika Tomaszowskiego Oryginalny z Extraktem.

Wyznaczony Dworzanin Dominik Tomaszowski, ziechawszy ad fundum Dzierżawy Aotowila w obecności trzech Sztachty, i dwoch Woźnych, podał ią Uprzywileiowanemu Stanisławowi Niewiadomskiemu, Poddanych do tey Dzierżawy należących, ich powinność, i Granice zamykaiące obszerność, w Inwentarzu opisał.

1753. Junii 26. List podawczy Oryginalny z Extraktem.

Tegoż R. Mca i dnia Inwentarz Dzierżawy Antowila przy podaniu sporządzony, Granice tey Dzierżawy opisuiący, ktorego wyrazy: co do ograniczenia dla znaczney obszerności nie wprowadzaią się w to pismo, ale dla przekonania się, iż Antowil Krolewski, czyli Dzierżawa rożna iest od Antowila Ziemskiey Natury, *Czytać co do słowa Ograniczenie*, podług dawnych Inwentarzow, i przez Poddanych oprowadzoney Granicy, opisane.

Już w tedy była usilność Dziedzicow Antowila Ziemskiego Jchciow Panow Gąsiewskich przywłaszczyć Dzierżawę Antowil, ktorzy wiele Kopcow poznaszali, znaki Graniczne na Drzewach w Puszczy będące popsuli, Miedze poprzeorywali, Grunta Dzierżawy Antowila do swego Antowila Ziemskiego przyłączyli, Budynki Dworne w Dzierżawie Antowilu będące, do siebie pozwozili, Poddanych uciemiężali, z iakiey przyczyny dwoch ze wszelkim dobytkiem wyiść musiało; w czym wszystkim znaiąc uszkodzenie Dobr Krolewskich, JPan Stanisław Niewiadomski Dzierżawca Antowilski, a razem swoią krzywdę, z racyi spustoszenia tey Dzierżawy przez JPP. Gąsiewskich, i owoczasowego zastawnego Possessora Antowila Ziemskiego JP. Stanisława Czyża, tak Dziedzicow, iakoteż Zastawnika zamanifestował, w celu uzyskania Inkwizycyi, i szkod Weryfikacyi.

1753. Julii 14. zaniesiony Manifest przez JP. Stanisława Niewiadomskiego, na JPP. Gąsiewskich Dziedzicow, a JP. Czyża Zastawnika czytać.

Do otrzymania skutkow w skardze Manifestem opisaney, pozwał tak samych Dziedzicow, iako i Zastawnika przed Sąd Assessorski wyniesionym Mandatem w R.

1753. Dnia 24. Julii, za ktorym gdy pozwani nie stanęli, wypadł na nich Dekret Kontumacyiny w tymże R. 8bra Dnia 9. cum lucro Bannicyi doczesney i wieczney, i z wskazem Summy 4,000. Złotych składa się ten Dekret, i przy nim

1754. Maia 25. Obwieszczenie, tegoż R. Junii 22. List Poieżdzy. Także o Kontrawencyą w tymże R. na Dniu 22. Junii ku dalszey kontynuacyi Procederu wyniesiony Mandat.

W czasie tego Procederu JP. Stanisław Niewiadomski Possessor Dzierżawy Antowila ustąpił swego dożywocia W. JP. Franciszkowi Leonowi Tyzenhauzowi Oycu teraźnieyszego W. Chorążego, stanowiąc go w swoiey Osobie rozpoczętego Procederu Aktorem.

1761. Aprila 9. Dokument Wlewkowy Dożywocia czytać.

Gdy rożnych przykrości tak wlewkowy Possessor iako też Uprzywileiowany JP. Stanisław Niewiadomski, doświadczali od JPP. Sielickiego i Czyża Possessorow Ziemskiego Antowila, w czasie Bezkrolewia, byli zmuszeni udać się do Sądow Kapturowych, gdzie uzyskali List zaręczny upominalny, zastrzegaiący im wszelkie bespieczeństwo od impetycyi Osob oskarżonych.

1764. Julii 7. List Zaręczny Upominalny Sądow Kapturowych Wileńskich widzieć.

Ze żaś w następnym czasie JPP. Sielicki i Czyż z pomienioney Dzierżawy Antowila, expulsivo modo depossydowali dzierżącego, zapozwał ich JPan Niewiadomski przed Sąd Grodzki Woiewodztwa Wileńskiego do uzyskania Reindukcyi, gdzie za niestaniem Pozwanych, wypadł na nich Dekret Kontumacyiny cum Lucro Jnfamii, z wskazem Summy, 12,000. Złł: i za nim była sprowadzana Exekucya.

1768. R. Marca 30. Pozew.

Tegoż Roku Maia 18. Dekret Kontumacyiny, a Junii 4. List Obwieszczy.

Następiona śmierć W. JP. Franciszka Leona Tyzenhauza Chorążego Wileńskiego przerwała Kontynuacyą Procederu z Expulsorami, chociaż naydował się JP. Niewiadomski w życiu; ustąpiwszy on bowiem swego dożywocia zeszłemu Chorążemu, nie miał naglących pobudek wieść Procederu, gdy Sukcessorowie Chorążego Wileń: milczeli. W Roku 1777. chcąc ożywić Proceder W. Tyzenhauz Chorąży teraźnieyszy Wileński, iako Sukcessor po swoim Oycu Franciszku Leonie Tyzenhauzie, także Chorążym Wileńs: otrzymał nowy Dokument Wlewkowy od JP. Stanisława Niewiadomskiego, ktorym on dożywocia swego W. Chorążemu teraźnieyszemu ponowił ustąpienie, i Procederu uczynił Aktorem.

1777. Augusta 21. Datowany tegoż R. 7bra 4. w Grodzie Wileńskim aktykowany Dokument wlewkowy czyli Cessya składa się, i przy nim List prywatny tegoż JP. Niewiadomskiego do W. Chorążego pisany, a w Dniu 4. 7bra aktykowany widzieć.

Kontynuiąc rozpoczęty dawniey Proceder W. Chorąży Wileński z Possyduiącemi Antowil JW. Sielickim, i JP. Czyżem, pozywał ich przed Sąd Assessorski, ale zawsze ci Jchmość mieli się niestannie.

1778. Marca 21. Dekret Kontumacyiny na JW. Sielickiego cum lucro Jnfamii, z wskazem Summy Złł: 20,000.

1778. 7bra 9. List Obwieszczy, tegoż R. 8bra 6. List Poieżdży.

1779. Febr: 17. Mandat.

1780. Marca 31. Dekret Kontumacyiny na JPP. Sielickiego i Czyża cum lucro Jnfamii captato tempore, etiam adhibito militari brachio, i z wskazem Summy Złł: 30,000.

1781. Marca 30. Obwieszczenie.

1781. Aprila 29. List poieżdży i razem Podawczy Dzierżawy Antowila post ultimariam Convictionem, a Ziemskiego Folwarku Antowila za wskaz Summy w Dekretach Kontumacyinych wyrażoney, ktorych to Dobr oboiey natury Tradycya nie była wzbroniona; i sporządzony Jnwentarz przy podaniu W. Chorążemu Wileńs: przez Traduiącego Urzędnika W. JP. Kamieńskiego, dystynkcyą obydwoch Antowilow zupełnie wyiaśnia, ktory dla przekonania się czytać.

Tego dopiero czasu przywrocona została Dzierżawa Antowil W. Tyzenhauzowi Chorążemu Wileńs: prezentuiącemu Osobę Uprzywileiowane-

wanego JP. Niewiadomskiego; przez lat zaś kilkanaście niewolnie z niey użytkowali JPP. Sielicki i Czyż po zagarnięciu sposobem expulsyinym w R. 1768. Pierwiey iednak od R. 1753. do Daty Expulsyi, to iest R. 1768. przez lat 14. z gorą Dzierżawę Antowil, w swoim ograniczeniu Jnwentarzem Podawczym Dworzańskim opisaną, Jmć Pan Stanisław Niewiadomski z mocy Przywileiu possydował, z czego i oddzielność Dzierżawy Antowila natury Dożywotniey, od Antowila Ziemskiego wyiaśnia się, i razem wina do zdania Kalkulacyi przez JP. Czyża za czas niewolney tenuty od R. 1768. do R. 1780. pokazuie się.

§.

Już będąc w Possessyi W. JP. Tyzenhauz teraźnieyszy Chorąży Wileńs: Dzierżawy Antowila za tradycyą Urzędową, i maiąc także Antowil Ziemski za Konwikcyą w Summie wskazowey podany, ustąpił swego Prawa wewszystkim W. JP. Muczyńskiemu Miecznemu Powiatu Grodzieńskiego; to iest: dożywotnich użytkow z Dzierżawy Antowila do zakończenia życia JP. Niewiadomskiego, iako Uprzywileiowanego, stał się W. Muczyński Aktorem, i razem cała pretensya z procederu wynikaiąca została iego własnością.

1784. Apr: 1. wydana, a na Dniu 9. w Grodzie Wileńskim przyznana Cessya składa się.

Pozwał JP. Czyż przed Sąd Assessorski WW. Tyzenhauza Chorążego Wileńskiego i Muczyńskiego Miecznego Grodzień: wzaiemnie także od nich tenże JPan Czyz i JW. Sielicki przypozwanemi byli. Za obustronnym stawaniem, gdy JP. Czyż Rehabicyi z pod Dekretow Antowila Ziemskiego żądał; a WW. Tyzenhauz i Muczyński utrzymuiąc dobroć Konwikcyi in contumaciam przewiedzioney, Aprobaty Possessyi, i uznania Kalkulacyi, iak świadczy ich Załoba do Dekretu wprowadzona, domagali się; Sąd Assessorski Dekretem swoim Rehabicyą do Antowila JP. Czyżowi uznał; Akta Kalkulacyi i Weryfikacyi w pretensyach Stron obydwoch Vigore wyniesionych Załob Urzędnikom expedyować nakazał, Kopią Spraw zadecydował, i Sprawę oczywiście rozsądzić in forma iuris zapewnił.

1784. Xdr: 13. i 14. Dwa Mandaty z Jnstancyi WW. Muczyńskiego, i Tyzkenhauza.

1786. Marca 3. Dekret Akcessoryiny Sądow Assessorskich *Czytać.*

Za tym Dekretem gdy JP. Czyż zabierał się do obięcia per Rehabitionem Folwarktu Antowila, i do podania sobie W. JP. Kozieła Pisarza Grodzkiego Wileńs: zobligował; wtedy na Dniu 15. Maia R. 1786. zieżdżaiącemu Urzędnikowi JP. Muczyński podług nakazu Dekretu cały Antowil Ziemski dla JP. Czyża postępował; lecz nie przestaiąc na tym, JP. Czyż, i koniecznie usiłuiąc zagarnąć Antowil Krolewski, nie przyiął tey Satysfakcyi Dekretowi. JP. Muczyński nienayduiąc tego wyrazu w Dekrecie, żeby Antowil Krolewski miał być przysądzony per Rehabitionem JP. Cyżowi, nie mogł domyślać się więcey nad wyrazy Dekretu, i postępować Dobra Krolewskie za Ziemskie; bo tym samym czyniłby Kontrawencyą Dekretowi, i byłby spolnikiem niewolnego Dobr Krolewskich frymarku. W takim razie żeby okazał zupełne z siebie dosyć uczynienie Dekretowi Rehabicyą uznaiącemu JP. Muczyński, zaraz nazaiutrz uczynił przed Aktami Ziemskiemi Woiewodztwa Wileńskiego o swoim posłuszeństwie nie raz rzeczonemu Dekretowi oświadczenie.

1786. Maia 26. Czytać oświadczenie.

W niedługim czasie upłynieniu nastąpiła śmierć JP. Stanisława Niewiadomskiego zaszczyconego Przywileiem na Dzierżawę Antowil; po zeyściu iego, na dochodzenie pomienioney Dzierżawy, iako pod usilnością zafrymarczenia przez JP. Czyża będącey, otrzymał od J. K. Mci Przywiley dożywotni JP. Muczyński w Roku

1786. Dnia 23. Xbra, ktory czytać.

W tym iednak czasie nie przestał JP. Czyż dokładać usilności do Zabrania Dzierzawy Antowila pod pretextem swoiego Antowila Ziemskiego. Pod pozorem exekucyi Dekretu Assessorskiego, użył swoiego

go Jmiennika zeszłego Franciszka Czyża Sędziego Ziems: Wileńs: z ktorym Dzierżawę Antowil z pod Possessyi JP. Muczyńskiego ze Dnia 4. Januarii R. 1787. nocną porą z dobranym tumultem zabrał; a tym sposobem wyraźną Expulsyą uczynił. Ten postępek WW. Czyżow przeciwny Prawu publicznemu i Dekretowi Assessorskiemu, ktory do Dzierżawy Antowila natury Dożywotniey Rehabicyi nie sądził, JP. Muczyński zamanifestował.

1787. Januarii 5. Przed Aktami Ziemskiemi Wileńskiemi zaniesiony Manifest.

Zbliżał się czas do zaskutecznienia Dekretu Assessorskiego w wyprowadzeniu Aktow Jnkwizycyi, Kalkulacyi, i Weryfikacyi, w pretensyach wzaiemnych; bo Dekret Vigore Załob takowe Akta expedyować Urzędnikom nakazał. Wydane zostały Obwieszczenia w R. 1787. Dnia 18. Maia składaiące termin Expedyowonia Aktow za cztery tygodnie. Na terminie nadeszłym przystępował JP. Muczyński w Osobie swoiey, i w Osobie W. Tyzenhauza Chorąż: Wileńs: za Plenipotencyą sobie wydaną w R. 1787. Dnia 10. Junii. Naydowali się Jchmość Państwo Czyżowie, ale w dalekiey chęci od uskutecznienia Dekretu. WW. Tyzenhauz i Muczyński domagali się po Jmć Państwu Czyżach Kalkulacyi od R. 1768. to iest od Daty expulsyi z Dzierżawy Antowila do Roku 1780. i za czas powtorzoney expulsyi od R. 1787. Januarii 4. Sami zaś z Antowila Ziemskiego oświadczali się kalkulować od R. 1780. to iest od czasu Tradycyi przez W. Kamińskiego uczynioney.

Przeciwnie Jchmość Państwo Czyżowie nie chcąc Kalkulować się z Dzierżawy Antowila Natury dożywotniey, przyswaiali ią całkowicie, i też Dzierżawę za Ziemskie Dobra, rozumieiąc, pretendowali po WW. Muczyńskim i Tyzenhauzie Chorąż: Wileńs: Kalkulacyi, tak z Antowila Krolewskiego, iako też Ziemskiego.

W takim uporze Jmciow Państwa Czyżow przybyli na expedyowanie Aktow Urzędnicy WW. Romanowicz Sędzia Prezyduiący, i Koncza Pisarz, Ziemscy Wileńscy; uznali siebie być nie możnemi do tłumaczenia Dekretu Assessorskiego, i naznaczonych Aktow niemogąc expedyować, świadectwo swoie o tym wydali.

1787. Maia 18. podane Obwieszczenie.

Tegoż Roku Junii 10. Plenipotencya od W. Tyzenhauza, W. Muczyńskiemu.

Tegoż R. Junii 27. Testymonium Urzędnikow na Akta Jnkwizycyi, Kalkulacyi, i Weryfikacyi, zieżdżaiących.

Ten postępek Jmciow Państwa Czyżow, pokazuie dowodną Kontrawencyą Dekretowi Assessorskiemu, ktory Vigore Załob Stron, Akta Urzędnikom expedyować nakazał, i one wydać zalecił; w Załobach swoich WW. Tyzenhauz i Muczyński podawali prozbę o uznanie Aktow Jnkwizycyi, Kalkulacyi, i Weryfikacyi, w pretensyach do Jmćiow Państwa Czyżow ściągaiących się, ex re niewolnego utrzymywania przez nich Dzierżawy Antowila, i taka pretensya za słuszną Dekretem uznana, gdy Akta expedyować nakazano; a tym samym Dystynkcya Antowila Krolewskiego od Ziemskiego uczyniona, i tylko do Ziemskiego w swoiey całości Rehabicya uznana JPP. Czyżom. Należało zatym Kalkulować się im z tą Dystynkcyą, iak przystępowali do Kalkulacyi WW. Tyzenhauz i Muczyński; a tak dogodziliby JPP. Czyżowie nakazowi Dekretu; ktoremu że się sprzeciwili, powinni za to odnieść ukaranie, i Satysfakcya ma być nakazana.

Z całkowitego przepowiedzenia interessu będącego w Sporze, dowodnym to iest, że Dzierżawa Antowil ieszcze przed Unią była Natury dożywotniey, w teyże Naturze utrzymywana zawsze po Unii, i ma swoie pewne granice, ktore ią oddzielaią od Dobr inszych; Ze pierwiey Jmć Panowie Gąsiewscy naruszyli w niektorych mieyscach granice, a potym JPP. Czyżowie i Sielicki; Ze expulsive zaiąwszy w R. 1768. utrzymywali do R. 1780. Ze Jmć Państwo Czyżowie uczynili expulsyą w R. 1787. Januarii 4. JP. Muczyńskiemu; Do Aktow Jnkwizycyi, Kalkulacyi, i Weryfikacyi nie przystąpili; a przeto ukaranie na nich za każde przewinienie ma następować, podług Praw determinacyi o Expulsorach i Dekretom oczywistym sprzeciwiaiących się.

§.

Teraz zastanowić się nad Praw publicznych determinacyą, że te we wszelkim czasie każą dochodzić Dobr Liquidi Juris, ktoreby niewłaściwie były przez kogo zagarnięte, mianowicie Konst: w Wol: 2. na karcie 785. temi słowy: » A Nam o Dobra Nasze juxta præscriptum »Statuti czynić, i onych dochodzić zawsze wolno będzie. »

Konst: 1581. na karcie 1013. Vol: 2. pod tytułem: *De Bonis nullo Jure receptis*, » Wszakoż zawzdy i na potomne czasy wolność będzie »upominać się Bona nullo Jure odięte, præscriptione non obstante. »

Konst: 1588. na karcie 1212. Vol: 2. pod tytułem: *Bona nullo Jure recepta*, » Jako Przodkom Naszym wolno było non obstante quavis »præscriptione & contumatia Instigatoris seu Tenutariorum, u ka»żdego upominać się, względem Statutow Dobr Stołu Krolewskie»go, tak zachowuiąc rowność Sprawiedliwości ordinaria via juxta »præscriptum Juris, dochodzić &c.

Konst: 1598. na karcie 1453. pod tytułem: *O Pozwiech Zadwonyah generalnie*, » Nie ma być nikt pozwan za Dworem, ieno ratione Bo»norum, ktoreby były Liquidi Juris Nostri Regii, to iest: kto»reby były uznane in Revisione Literarum być Dobry Naszemi »Krolewskiemi wolnemi, i na nie Rewizye, i Lustracye zaszły »&c: tedy o takie Dobra Jnstygator Nasz, abo komubyśmy na to »Prawo dali &c: ma tego dochodzić. »

Z złożonych Przywileiow pokazała się Dzierżawa Antowil być Dobrami Krolewskiemi Liquidi Juris; possydowaną była przez wielu Dożywotnikow, i dzierżał ią od R 1753. do R. 1768 do Daty Exdulsyi przez JPP. Czyżow i Sielickiogo, w tym czasie uczynioney, JP. Stanisław Niewiadomski, więc nie może zachodzić wątpliwość o iey naturze, gdy exekwowana Possessya Dożywotnia Dokumentami złożonemi dowiodła się.

Dochodził iey zeszły Niewiadomski, i kontynuowany iest Proceder nieustannie o nieprawne zaięcie; a po śmierci iego, otrzymał Przywiley Dożywotni JP. Muczyński do dochodzenia z pod wytężonego Frymarku. Dał mu J. K. Mość Prawo do dochodzenia Dzierżawy Antowila na mocy powyżey wymienionych Konstytucyow, i te Prawa w Exekucyi swoiey przez poźnieysze, nie są cofnione.

Konst: 1775. po ustałym życiu Possessorow na Dzierżawach bez Kwestyi będących, poddała ie pod Licytacyą publiczną; wszakże Starostw czyli Dzierżaw, albo ich cząstek utaionych dochodzić dawnym sposobem, i okazać pożytek Skarbowi Publicznemu nie zbroniła; owszem iako w celu tego Prawa było użycie iak naylepiey Dobr Krolewskich, czyli Starostw na zasłonę Obywatelow od Podatku Publicznego; tak okazanie i dochodzenie Procederem tychże Dzierżaw zafrymarczyć przez Obywatela prywatnego usiłowanych, nie może być naganym, ale powinno przynosić ten dla biorącego Delacyą pożytek, żeby przy Dożywociu podług Praw dawnych był utrzymany.

Bo gdy własnym kosztem dochodzi biorący Delacyą przez Przywiley Dobr zafrymarczonych; ta w nadgrodę iego wydatku, podług Praw danych ma być zachowana Sprawiedliwość, żeby niepierwiey szła pod Licytacyą Dzierżawa pooyskana, aż po zakończeniu iego życia; inaczey razumieć: byłoby to dopuścić zeszczuplenia Starostw niewolnym zaborem, i przeciąć ten pożytek dla Skarbu Rzplitey, iaki z opłacania Kwarty podług Praw dawnych przychodzic powinien, i iaki za wydobyciem utaioney Dzierżawy bez naymnieyszego kosztu publicznego, następować może.

Ofiara ta publiczna Expensu na Proceder, lubo połączona iest z własnym Interessem dochodzącego za Przywileiem utaioney Dzierżawy, nie może to iednak usuwać iego od pozyskania Sprawiedliwości, bo ktoż komu darmo co uczyni, a mianowicie: ktoby chciał pro Publico bez nadgrody Expensa ponosić, żeby w tym nie miał własnego w iakimkolwiek rodzaiu interessu. JP. Muczyński upewniony Publicznym Prawem, że dochodzić utaionych Dzierżaw należy, nie może być na nich zawiedziony, i stać się pierwszym przykładem, żeby w tym odniosł stratę, w czym dla Skarbu Publicznego chce uczynić przysługę. W zupełney ufności będąc, przy złożonych Dowodach, otrzymania Sprawiedliwości, o uskutecznienie iey podług Prozb na początku wyrażonych, i o wyznaczenie Sądu Kommissarskiego na odgraniczenie pomienioney Dzierżawy, wyniesione składa MANDATY.